RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER+

A R R E S T

nr. 264.087 van 8 september 2025
in de zaak A. 238.897/VII-41.991

In zake : XXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bobber Loos
kantoor houdend te 2060 Antwerpen
Rotterdamstraat 53
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN
kantoor houdend te 1070 Brussel
Ernest Blerotstraat 39

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 17 april 2023, strekt tot de cassatie van arrest nr. 286.038 van 13 maart 2023 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 15.407 van 31 mei 2023.

Verzoeker heeft een toelichtende memorie ingediend.

Adjunct-auditeur Nino Vermeire heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 februari 2025.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Anissa Boujdaini, die *loco* advocaat Bobber Loos verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Adjunct-auditeur Nino Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Uit het bestreden arrest blijkt dat verzoeker op 17 augustus 2021 een (zevende) volgend verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 24 maart 2022 een beslissing waarmee dit verzoek onontvankelijk wordt verklaard (hierna: de aanvankelijk bestreden beslissing).

Op 7 april 2022 tekent verzoeker tegen de voornoemde beslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Met een arrest van 13 maart 2023 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel, dat hij in de toelichtende memorie herhaalt, de schending op van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 'betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: vreemdelingenwet), van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en van de jurisdictionele motiveringsplicht, vervat in artikel 149 van de Grondwet.

5. In een eerste middelonderdeel acht verzoeker de jurisdictionele motiveringsplicht, vervat in artikel 149 van de Grondwet, geschonden omdat in het bestreden arrest niet wordt geantwoord op drie argumenten die verzoeker had uitgewerkt op basis van objectieve landeninformatie over Afghanistan, dan wel het gebrek hieraan.

Ten eerste heeft verzoeker voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgeworpen dat er onvoldoende objectieve en betrouwbare informatie beschikbaar is over de actuele veiligheidssituatie in Afghanistan en het risico op vervolging voor uit het Westen terugkerende Afghanen. Hij heeft daartoe verwezen naar de nota van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (hierna: UNHCR) van februari 2022, waarin wordt opgeroepen voorlopig geen beslissingen te nemen in asieldossiers waarin niet kan worden vastgesteld of de betrokkene nood heeft aan bescherming

in de zin van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951, omwille van het gebrek aan betrouwbare informatie over Afghanistan. Verzoeker heeft in zijn aanvullende nota nog gewezen op een rapport van vzw Nansen waaruit blijkt dat er nog geen terugkeerders uit Europa zijn, zodat er ook geen informatie is over de risico's bij terugkeer naar Afghanistan. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beantwoordt verzoekers kritiek op de in de aanvankelijk bestreden beslissing gehanteerde bronnen niet, doch steunt zich uitsluitend op de door verzoeker bekritiseerde bronnen om tot het bestreden arrest te komen. Niettegenstaande de vaststelling in het bestreden arrest dat de rapporten van het Asielagentschap van de Europese Unie (hierna: EUAA) erkennen dat het verzamelen van informatie over Afghanistan sinds de machtsovername door de taliban gepaard gaat met verschillende uitdagingen, wordt in het bestreden arrest geen rekening gehouden met de nota van de UNHCR, doch enkel met de bronnen van het EUAA. Ondanks de moeilijkheden bij de informatiegaring, oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat er voldoende informatie beschikbaar is om te kunnen besluiten dat het veilig genoeg is voor verzoeker om terug te keren. Indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen echter rekening had gehouden met zijn kritiek, bestond er volgens verzoeker een reële kans dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen tot een ander besluit zou zijn gekomen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen gaat ook niet in op de door verzoeker bijgebrachte informatie waaruit blijkt dat de UNHCR in november 2022 zijn standpunt van februari 2022 heeft bevestigd.

Ten tweede is verzoeker voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitgebreid ingegaan op het feit dat vanuit Europa terugkerende verwesterde Afghanen gevaar lopen te worden geviseerd door de taliban. Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen blijkt uit de aanwezige informatie niet dat de negatieve perceptie van terugkeerders op zich aanleiding zou geven tot daden van vervolging, doch zijn er individuele kenmerken nodig die verzoeker niet heeft. Verzoeker stelt dat in de motivering van het bestreden arrest een verkeerde voorstelling wordt gemaakt van hetgeen hij daarover heeft

aangevoerd in zijn beroepschrift en van de informatie waarop hij zich heeft beroepen. Verzoeker wijst er in een eerste punt op dat het risico voor de onderscheiden groepen van terugkeerders erg verschilt en dat de objectieve landeninformatie die hij aanvoerde betrekking heeft op afgewezen asielzoekers die terugkeren uit Europa en net om die reden een doelwit van vervolging vormen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen maakt niet het gevraagde onderscheid tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders. Verzoeker wijst in een tweede punt erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen twee risicogroepen alleszins door elkaar haalt door te laten uitschijnen dat verzoeker heeft aangevoerd een risico te lopen omwille van daadwerkelijke verwestering en niet zozeer omwille van gepercipieerde of toegeschreven verwestering. De gehanteerde maatstaf van "persoonlijk uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen" is volgens verzoeker van toepassing op daadwerkelijke verwestering en niet op gepercipieerde verwestering. Toegeschreven verwestering uit zich dus niet zozeer door gedragingen of kenmerken, laat staan onveranderlijke, maar is het gevolg van het vertrek naar een westers land op zich. De vraag is bijgevolg of verzoeker identificeerbaar is als iemand die terugkomt uit het Westen als afgewezen asielzoeker of niet, en of daar een risico uit voortvloeit. Verzoeker heeft erop gewezen dat voor dit risico de vraag niet doorslaggevend is of hij effectief ingrijpend is veranderd, maar enkel of hij naar Europa is gevlucht. Verzoeker stelt dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa het risico loopt om als politiek-religieuze verrader te worden beschouwd, niet dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa als dusdanig zal worden beschouwd. Het gaat dus om een risico. Verzoeker heeft ook laten gelden dat een dergelijke terugkeerder als politiek-religieuze verrader kan worden aanzien omwille van zijn vlucht naar Europa, niet omwille van persoonlijke uiterst moeilijk te veranderen of te verhullen kenmerken. Ook daar legt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zonder rechtvaardiging de lat hoger. Verzoeker is het dan ook niet eens met de beoordeling dat uit de beschikbare landeninformatie niet zou blijken dat het loutere feit te zijn gevlucht uit Afghanistan en om bescherming te hebben gevraagd in Europa, kan volstaan opdat hem politiek-religieus verraad (verwestering) zou worden toegeschreven. Hij heeft in zijn beroepschrift op het exacte risico gewezen

en zijn stelling onderbouwd met wetenschappelijk onderzoek en landeninformatie, waarvan de asielinstanties niet aantonen dat ze niet zou kloppen, niet van toepassing zou zijn dan wel niet correct geciteerd of geïnterpreteerd zou zijn door verzoeker. Verzoeker heeft in zijn beroepschrift ook een anonieme bron bekritiseerd omdat ze anoniem is, niet verduidelijkt op welke gegevens haar subjectieve indruk berust, noch of deze indruk ook betrekking heeft op mensen die niet naar Europa zijn gegaan om er internationale bescherming te vragen, dan wel enkel op deze laatste groep. Verzoeker wijst in een derde punt erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen eraan voorbijgaat dat hij wel degelijk als terugkeerder identificeerbaar is en dat te verwachten valt dat het binnen de mogelijkheden van de taliban valt om deze duidelijk identificeerbare en lokaliseerbare groep van terugkeerders of een deel ervan te ondervragen. Verzoeker acht de stelling in het bestreden arrest dat de taliban niet over de nodige infrastructuur zou beschikken om identificatie en controle uit te voeren, onredelijk en alleszins niet onderbouwd. Het bestreden arrest is ook tegenstrijdig gemotiveerd waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enerzijds de taliban niet in staat acht terugkeerders op te sporen en te controleren en anderzijds informatie toevoegt waaruit zou blijken dat de taliban door hun lokale aanwezigheid heel goed weten wie terugkeert en wie niet. Verzoeker heeft in zijn beroepschrift aangevoerd dat de taliban de grenzen scherp bewaken en dat hij bij terugkeer in het oog zal springen en vatbaar zal zijn voor ondervraging en foltering. Verzoeker stelt zich in een vierde punt de vraag of “de daden die personen wiens asielaanvraag werd afgewezen in Europa en terugkeren naar Afghanistan riskeren te ondergaan bij terugkeer daden van vervolging uitmaken”. Verzoeker heeft aangegeven dat ongeveer 90% van de terugkeerders reeds voor de machtsovername met geweld werd geconfronteerd en hij heeft verwezen naar informatie van november 2021 van het EUAA waaruit blijkt dat wie als verwesterd wordt beschouwd, kan worden blootgesteld aan daden van vervolging. Wanneer hij bij een terugkeer naar Afghanistan – op de luchthaven, aan een controlepost dan wel bij de lokale taliban in het dorp – zal worden geïdentificeerd als terugkeerder, vreest verzoeker dan ook ondervraagd en mishandeld te worden. Verzoeker besluit dat hij het risico voor afgewezen verzoekers om internationale bescherming die van Europa terugkeren

naar Afghanistan in kaart heeft gebracht en gedocumenteerd en dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen daar geen bevredigend en inhoudelijk antwoord op geeft.

6. In een tweede middelonderdeel acht verzoeker de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden doordat het bestreden arrest enkele interne tegenstrijdigheden vertoont.

Zo stelt het bestreden arrest in het licht van de beoordeling of "verwesterde Afghanen" als een specifieke sociale groep kunnen worden beschouwd in de zin van art. 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet, dat zij geen gemeenschappelijke identiteit hebben die in de directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd, hetgeen volgens verzoeker niet te rijmen valt met de vaststelling in het bestreden arrest dat "Afghanen die uit Europa terugkeren naar Afghanistan […] door de taliban of de maatschappij met argwaan [kunnen] worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting".

Verzoeker leest een tweede tegenstrijdigheid, namelijk betreffende het risico op vervolging voor Afghanen die terugkeren naar Afghanistan nadat zij in het Westen hebben verbleven. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen neemt aan dat de perceptie en potentiële behandeling van personen die Afghanistan hebben verlaten onduidelijk is, doch oordeelt dat een individuele beoordeling zich opdringt, rekening houdend met een aantal risicobepalende factoren. Verzoeker ziet niet hoe de eerste rechter met zoveel zekerheid kan stellen dat "[n]iet elke Afghaan die terugkeert uit Europa […] immers daadwerkelijk verwesterd [zal] zijn, noch als verwesterd zal worden beschouwd omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen". Hij vindt deze stellingen onverzoenbaar met elkaar. Indien onduidelijk is wat er met uit het Westen terugkerende Afghanen gebeurt, dan moet deze onduidelijkheid in twee richtingen gelden. Door die onduidelijkheid kan niet met zekerheid worden gesteld dat (alle of een deel van de) terugkerende Afghanen als verwesterd zullen worden

beschouwd omwille van hun verblijf in Europa, noch dat zij niet als verwesterd zullen worden beschouwd.

7. In een derde middelonderdeel wijst verzoeker erop dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet ingaat op de vraag of verwesterde Afghanen en terugkeerders al dan niet een sociale groep vormen in de zin van artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet. Voor verwesterde Afghanen moet voldaan zijn aan twee voorwaarden, namelijk dat zij een kenmerk delen dat voor hun identiteit of morele integriteit zo fundamenteel is dat niet kan worden verwacht dat zij dit opgeven en dat zij een eigen identiteit hebben die in hun directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd. Het bestreden arrest vermeldt niets hierover. Dat een groep divers is, sluit volgens verzoeker dus niet uit dat de leden ervan een kenmerk delen dat zo fundamenteel is dat niet kan worden verwacht dat zij dit opgeven. Het gemeenschappelijke kenmerk bestaat er bij "verwesterde Afghanen" in dat zij gebruik hebben kunnen maken van de vrijheden die aanwezig zijn in een westers land zoals België en zij zich aldus hebben kunnen ontplooien en ontwikkelen op een manier die niet mogelijk is in Afghanistan. Het is eigen aan het gebruikmaken van die vrijheid dat dit verschillende resultaten oplevert en dat de bekomen resultaten het gevolg zijn van verschillende motieven en oorzaken, alsook dat de uiteindelijke ontwikkeling of ontplooiing bij de ene minder verregaand is dan bij de andere. Nochtans neemt dit niet weg dat zij wel allen een kenmerk delen waarvan niet kan worden verwacht dat zij dit opgeven, namelijk de overtuiging dat elke mens over een aantal fundamentele mensenrechten beschikt waaraan slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden getornd en waarvan hij kan gebruikmaken. De diversiteit kan dus geen argument zijn om te besluiten tot het al dan niet bestaan van een specifieke sociale groep. De motivering in het bestreden arrest faalt derhalve naar recht.

Om te oordelen dat de tweede voorwaarde voor een "specifieke sociale groep" evenmin is vervuld, wijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen erop dat "verwesterde Afghanen" hun eigenheid behouden en dat een andere uitdrukking wordt gegeven aan hun re-integratie in Afghanistan. Deze argumenten

zijn volgens verzoeker naast de kwestie en bieden geen verduidelijking met betrekking tot de vraag of “verwesterde Afghanen” in Afghanistan in hun directe omgeving als afwijkend worden beschouwd. “Verwesterde Afghanen” zullen als afwijkend worden beschouwd omwille van hun gemeenschappelijke overtuiging en de manifestatie van die overtuiging dat ieder mens individuele vrijheden heeft waaraan slechts uitzonderlijk, in het algemeen belang, kan worden getornd. Verzoeker herinnert ook aan de interne tegenstrijdigheid in het bestreden arrest die hij heeft uiteengezet in het tweede middelonderdeel.

8. In een vierde middelonderdeel acht verzoeker de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt wel dat de richtlijnen van het EUAA kunnen worden bijgetreden bij de inschatting of een Afghaan het risico loopt om als verwesterd te zullen worden beschouwd, doch hij laat de voor verzoeker ingeroepen “regio van herkomst” en “conservatieve omgeving” buiten beschouwing. Daarnaast wordt de drempel van de jurisdictionele motiveringsplicht niet bereikt met de motivering omtrent de parameters van verzoekers leeftijd en van de duur van zijn verblijf in een westers land. Met de stelling dat verzoeker “zijn vormende jaren reeds in Afghanistan heeft gehad”, beoordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verzoekers risico om als verwesterd te worden beschouwd op grond van een verkeerd referentiekader. Door de machtsovername van de taliban zijn de omstandigheden fundamenteel gewijzigd en gelden niet langer de waarden en normen waarmee verzoeker is opgegroeid, doch wel de waarden en normen die de taliban hanteert. Verzoeker zou moeten terugkeren naar een land waar volgens het bestreden arrest een repressief regime van kracht is dat hij nooit heeft gekend. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beantwoordt niet verzoekers specifieke vrees voor vervolging door het talibanregime omwille van zijn toegeschreven verwestering en hij houdt geen rekening met de veranderde omstandigheden, waaronder dat repressieve regime.

9. In een vijfde middelonderdeel richt verzoeker zich tegen de beoordeling in het bestreden arrest van de humanitaire en socio-economische

situatie in Afghanistan in het licht van artikel 48/4 van de vreemdelingenwet. Met verwijzing naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) van 28 juni 2011 in de zaken 8319/07 en 11449/07, *Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk*, (hierna: het arrest *Sufi en Elmi*) brengt verzoeker in herinnering dat deze beoordeling dient te gebeuren aan de hand van de vraag of de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend is veroorzaakt door gedragingen van de partijen in het conflict. Verzoeker merkt op dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dit criterium in het bestreden arrest wel aanvaardt als relevant toetsingscriterium doch er in de loop van zijn analyse bijkomende voorwaarden aan toevoegt.

Verzoeker zet eerst uiteen dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen lijkt te eisen dat de humanitaire omstandigheden overwegend de verantwoordelijkheid zijn van één specifieke actor, omdat volgens het bestreden arrest "na een zorgvuldige lezing van alle objectieve landeninformatie die ter beschikking wordt gesteld door beide partijen, […] niet [kan] worden vastgesteld dat een specifieke actor overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk is voor de humanitaire omstandigheden in Afghanistan, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021". In het voornoemde arrest van het EHRM is nochtans sprake van "partijen in het conflict" of "derden", zodat de precaire humanitaire omstandigheden ook kunnen worden veroorzaakt door meerdere actoren. In het bestreden arrest wordt verder geoordeeld dat "uit de beschikbare landeninformatie niet [blijkt] dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren". Hierin leest verzoeker een tweede bijkomende vereiste die door het bestreden arrest in strijd met het arrest *Sufi en Elmi* wordt gesteld, met name de vraag of het doel van het handelen of nalaten van de taliban ertoe strekt de humanitaire situatie te doen verslechteren. Nochtans blijkt uit het arrest *Sufi en Elmi* dat de ernstige schade niet uitsluitend het gevolg moet zijn van opzettelijk handelen of nalaten van de betrokken actoren. Verder kan van verzoeker niet worden verlangd dat hij aantoont persoonlijk te worden geviseerd of te behoren tot een groep van personen die worden geviseerd door de taliban of

een andere actor. Ook dit betreft een bijkomende voorwaarde die in het bestreden arrest wordt opgelegd. Tot slot laat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de sancties en economische acties, opgelegd door buitenlandse regeringen en internationale instellingen, alsmede de motieven voor het opleggen ervan, buiten beschouwing omdat daarbij geen sprake zou zijn van opzettelijk handelen of nalaten, specifiek gericht tegen de Afghaanse bevolking. Door deze specifieke gerichtheid te vereisen, legt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen volgens verzoeker nog een bijkomende voorwaarde op.

Beoordeling

Algemeen

10. De door artikel 149 van de Grondwet aan de rechter en door artikel 39/65 van de vreemdelingenwet specifiek aan de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgelegde verplichting om zijn rechterlijke uitspraak te motiveren heeft het karakter van een vormvereiste. Een uitspraak is gemotiveerd in de zin van de voornoemde bepalingen wanneer de rechter duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen. Om te voldoen aan de jurisdictionele motiveringsplicht is het niet relevant of die motieven in rechte of in feite juist zijn. Alleen een gemis aan motivering of daarmee gelijkgestelde gevallen, zoals tegenstrijdigheid in de motieven, maken een schending uit van de voormelde bepalingen. Wanneer de motivering een verkeerde gevolgtrekking in rechte maakt, kan dit een schending van de wet uitmaken, maar is er nog geen sprake van een motiveringsgebrek. De rechterlijke motiveringsverplichting houdt niet in dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen moet antwoorden op elk argument dat tot staving of weerlegging van een middel is aangevoerd, maar dat geen afzonderlijk middel of afzonderlijke weerlegging vormt.

Eerste middelonderdeel

11. Volgens verzoeker wordt in het bestreden arrest zijn kritiek niet beantwoord betreffende het gebrek aan informatie over de toestand in Afghanistan en betreffende de bewijswaarde van de UNHCR-nota van februari 2022.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft in punt 3.1 van het bestreden arrest verzoekers standpunt weer in verband met het gebrek aan informatie over de huidige situatie in Afghanistan en hij somt in de punten 3.2.1 en 3.2.2 de door de partijen overgelegde stukken op. Verzoeker heeft blijkens het bestreden arrest in zijn aanvullende nota van 21 februari 2023 zelf gerefereerd aan een aantal landenrapporten omtrent de veiligheidssituatie in Afghanistan, waaronder EUAA-rapporten augustus 2022, die recenter zijn dan de UNHCR-nota van februari 2022. Verzoeker kan in de graad van cassatie derhalve niet op dienstige wijze aanvoeren dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ten onrechte rekening heeft gehouden met bepaalde recente(re) bronnen met betrekking tot de veiligheidssituatie in Afghanistan die ook hijzelf heeft aangebracht.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwijst in punt 3.3.4.5 van het bestreden arrest in zijn analyse van de situatie voor terugkeerders uit het Westen naar Afghanistan meermaals naar "de bijgebrachte landeninformatie", die hij ook telkens concreet vermeldt.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is van oordeel dat hij, ondanks het feit dat ook de drie recente EUAA-rapporten van augustus 2022 erkennen dat er sinds de machtsovername door de taliban verschillende uitdagingen bestaan bij het verzamelen van informatie over Afghanistan, over voldoende objectieve en betrouwbare informatie beschikt betreffende de veiligheidssituatie, de socio-economische en humanitaire situatie en het risico op vervolging voor terugkeerders om het beschermingsverzoek van verzoeker op nuttige wijze te evalueren omdat uit de objectieve landeninformatie niet blijkt dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen daar niet elke

Afghaan die terugkeert uit Europa zal worden beschouwd als verwesterd. Op grond van de beschikbare informatie besluit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat aldus "een individuele beoordeling van het beschermingsverzoek noodzakelijk [blijft]" en "[e]en persoonlijk risico voor verzoeker om te worden beschouwd als verwesterd en om deze reden in Afghanistan te worden vervolgd, […] *in concreto* aannemelijk [moet] worden gemaakt", waarbij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen er zich weliswaar van bewust is "dat beschermingsverzoeken van Afghanen die terugkeren uit het Westen met de nodige voorzichtigheid moeten worden beoordeeld, te meer nu de perceptie en potentiële behandeling van zij die Afghanistan hebben verlaten onduidelijk zijn". Wat verzoekers argumenten omtrent zijn beweerde verwestering betreft, dient evenwel te worden vastgesteld dat hij niet aannemelijk maakt dat hij bij een terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als iemand die de sociale normen niet respecteert en als zijnde "besmet" door de westerse waarden en dat hij in die zin een risico loopt om vervolgd te worden.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt bij de beoordeling van de situatie in Afghanistan met betrekking tot het risico om als burger slachtoffer te worden van willekeurig geweld nog:

> "De machtsovername door de taliban heeft een impact gehad op de aanwezigheid van bronnen in het land en op de mogelijkheid om verslag uit te brengen. Er kan opgemerkt worden dat, in vergelijking met de periode voor de machtsovername waarin bijzonder veel bronnen en organisaties in Afghanistan actief waren en over de veiligheidssituatie rapporteerden, heden minder gedetailleerde en betrouwbare informatie over de situatie in Afghanistan voorhanden is. Er moet echter worden vastgesteld dat de berichtgeving uit en over het land niet is gestopt, dat tal van bronnen nog steeds beschikbaar zijn en nieuwe bronnen zijn verschenen. Bovendien zijn verschillende gezaghebbende experten, analisten en (internationale) instellingen de situatie in het land blijven opvolgen en rapporteren zij over gebeurtenissen en incidenten. De verbeterde veiligheidssituatie heeft verder als gevolg dat meer regio's dan vroeger toegankelijk zijn. Er kan dan ook besloten worden dat er actueel voldoende informatie beschikbaar is om het risico voor een burger om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld te kunnen beoordelen.
> […]

> Gelet op de actualisatie van de landeninformatie door verweerder bij aanvullende nota van 14 februari 2023 kan verzoeker ook niet dienstig voorhouden dat sprake is van een gebrek aan actuele en objectieve informatie. De informatie waarnaar verzoeker in het verzoekschrift en in zijn aanvullende nota verwijst is bovendien dezelfde, of ligt minstens in lijn, met deze waarop voormelde analyse van de veiligheidssituatie is gestoeld."

Uit dit alles blijkt duidelijk dat en waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van de meest recente informatie besluit dat hij beschikt over voldoende objectieve en betrouwbare bronnen over de toestand in Afghanistan, en waarom hij bepaalde informatie laat primeren op het standpunt van de UNHCR-nota van februari 2022. De in artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht vereist niet dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hierbij antwoordt op ieder afzonderlijk argument van verzoekers kritiek dienaangaande.

Verder hoort de beoordeling van de bewijswaarde van de voorhanden zijnde stukken tot de soevereine beoordelingsbevoegdheid van de feitenrechter. Uit niets blijkt dat standpunten uit de rapporten van de UNHCR bindend zouden zijn voor de asielinstanties of zouden moeten primeren op andere bronnen.

Zoals de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest zelf aangeeft, bevestigt de UNHCR in een later standpunt enkel het rapport van februari 2022. Om die reden en omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich net beroept op recentere informatie dan die van februari 2022, hoefde hij niet nader te motiveren over het UNHCR-rapport van november 2022. Hij laat zich immers leiden "door de meest recente landeninformatie die door beide partijen wordt bijgebracht".

12. Volgens verzoeker maakt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet het gevraagde onderscheid tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders (eerste punt), stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ten onrechte dat uit de beschikbare landeninformatie

niet zou blijken dat het loutere feit van gevlucht te zijn uit Afghanistan en in Europa om bescherming te hebben gevraagd kan volstaan opdat aan iemand politiek-religieus verraad (verwestering) toegeschreven zou worden (tweede punt), gaat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen eraan voorbij dat verzoeker wel degelijk als terugkeerder identificeerbaar is en dat hij aanvoerde dat de taliban de grenzen scherp bewaken en hij bij terugkeer in het oog zal springen en vatbaar zal zijn voor ondervraging en foltering (derde punt) en dat hij bij een terugkeer zal worden geïdentificeerd als terugkeerder en om die reden een risico loopt ondervraagd en mishandeld te worden (vierde punt).

In het bestreden arrest erkent de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat er bij sympathisanten van de taliban en sommige talibansegmenten een negatief beeld bestaat van personen die Afghanistan hebben verlaten en dat mensen die vertrekken worden gezien als mensen zonder islamitische waarden of op de vlucht voor zaken die zij hebben gedaan. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen nuanceert echter dat de taliban een onderscheid maken tussen de mannen van Pashtun-origine die gedurende een bepaalde periode in het buitenland werken, wat een oude traditie is, en de mannen die naar Europa en de Verenigde Staten zijn vertrokken, wat als ‘verkeerd’ en ‘verdacht’ wordt beschouwd. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wijst erop dat, niettegenstaande de beschikbare bronnen aangeven dat heden nog niet veel personen uit het Westen zijn teruggekeerd, “[e]en anonieme bron met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron (…) geen duidelijk verband (zag) met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun ‘oorspronkelijke status’, zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen”. Hieruit blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk een onderscheid maakt bij de analyse van het risico bij een terugkeer naar Afghanistan naargelang het profiel van de terugkeerders, doch besluit dat, zo terugkeerders uit het Westen al een doelwit waren, er geen duidelijk verband is met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Voorts wijst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen erop dat

de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan resulteren in stigmatisering, doch dat dit slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden beschouwd als vervolging of ernstige schade en dat dit samen met andere individuele elementen dient te worden beoordeeld. Uit de objectieve landeninformatie blijkt volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa louter omwille van zijn verblijf aldaar een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wijst er daarbij op dat uit de beschikbare landeninformatie nergens blijkt dat de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders uit het Westen op zich aanleiding zou geven tot daden van vervolging, doch dat dit afhankelijk is van de individuele elementen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt echter op concreet gemotiveerde wijze met betrekking tot verzoekers verblijf in België vast dat verzoeker "niet aannemelijk [maakt] dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als iemand die de sociale normen niet respecteert en als zijnde '*besmet*' door de westerse waarden en dat hij in die zin een risico loopt om vervolgd te worden".

Uit de voormelde motivering blijkt genoegzaam dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de door verzoeker ingeroepen vrees omwille van het verwesterd zijn heeft onderzocht vanuit het oogpunt van zowel een daadwerkelijke als een gepercipieerde of toegeschreven verwestering, doch oordeelt dat verzoeker geen van beide aantoont. Uit de bovenstaande motivering blijkt dat de Raad tevens heeft onderzocht of "het [loutere] vertrek naar het Westen op zich" een risico met zich meebrengt op vervolging dan wel ernstige schade. Bovendien heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ook verzoekers asielrelaas in zijn beoordeling betrokken doch dit ongeloofwaardig bevonden.

Met betrekking tot de mogelijkheden waarover de taliban zouden beschikken om controles uit te oefenen, blijkt geen tegenstrijdigheid in het bestreden arrest tussen de overwegingen dat enerzijds de taliban (in het algemeen) niet over de nodige infrastructuur beschikken om terugkeerders op te sporen en te

controleren en anderzijds de taliban door hun plaatselijke aanwezigheid wel weten wie (lokaal) al dan niet is teruggekeerd.

Verzoeker stelt tot slot dat in het bestreden arrest niet wordt ingegaan op de bij zijn beroepschrift gevoegde landeninformatie die aantoont dat in het verleden vanuit het westen terugkerende Afghanen wel degelijk werden geconfronteerd met vervolging en als afwijkend werden beschouwd. De informatie waaraan verzoeker in zijn beroepschrift refereert (zoals een rapport van "Afghanistan-experte" Friederike Stahlman, de *Country Guidance* van het EUAA van november 2021, een rapport van OSAR, een rapport van Asylos en een rapport van EASO) dateert van 2021 of vroeger. Het bestreden arrest is echter gesteund op recentere, door beide partijen aangebrachte informatie zoals onder meer de EUAA rapporten van augustus 2022 en januari 2023 of EASO rapporten van augustus 2022. Met de uitdrukkelijke verwijzing naar die meer recente informatie wordt dan ook impliciet maar duidelijk aangegeven dat deze primeert op de oudere door verzoeker in zijn beroepschrift aangebrachte informatie. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen diende daarom niet uitdrukkelijk te motiveren over verzoekers argumenten, geput uit de oudere informatie.

Verzoeker toont omtrent de voormelde beoordeling in het bestreden arrest geen schending aan van de in artikel 149 van de Grondwet vervatte jurisdictionele motiveringsplicht.

13. Het eerste onderdeel van het enige middel is ongegrond.

Tweede middelonderdeel

14. Verzoeker acht de motivering van het bestreden arrest tegenstrijdig waar enerzijds wordt vastgesteld dat Afghanen die uit Europa terugkeren door de taliban of de maatschappij met argwaan kunnen worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting, maar anderzijds wordt voorgehouden dat verwesterde Afghanen geen

gemeenschappelijke identiteit hebben die in de directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft toe dat Afghanen die terugkeren uit Europa met argwaan "kunnen" worden bekeken en "kunnen" worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting, doch hij nuanceert meteen dat dit "slechts in uitzonderlijke gevallen" als vervolging kan worden beschouwd. Volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is "[b]ij de beoordeling of er sprake kan zijn van een toegeschreven verwestering die aanleiding kan geven tot een gegronde vrees vervolging […] nog steeds een individueel onderzoek [is] vereist waarbij ook rekening moet worden gehouden met verschillende risicobepalende factoren zoals het geslacht, de gedragingen van de verzoeker, het gebied van herkomst, de conservatieve omgeving, de perceptie van traditionele genderrollen door de familie, de leeftijd, de duur van het verblijf in een westers land, en de zichtbaarheid van de persoon, enzovoort". Het gaat derhalve niet om tegenstrijdige motieven die elkaar zouden opheffen en tot een gebrek aan motivering zouden doen besluiten.

15. Verzoeker acht de motivering van het bestreden arrest tegenstrijdig betreffende de analyse van het risico voor Afghanen die vanuit het Westen terugkeren naar hun land.

Na de overwegingen dat de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders kan resulteren in stigmatisering, doch dat stigmatisering, discriminatie of uitstoting slechts in uitzonderlijke gevallen kunnen worden beschouwd als vervolging of ernstige schade en dat dit samen met andere individuele elementen dient te worden beoordeeld, merkt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op dat "[u]it objectieve landeninformatie […] aldus niet [blijkt] dat in het algemeen kan gesteld worden dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen" vermits niet "elke Afghaan die terugkeert uit Europa zal worden beschouwd als verwesterd". In het kader van een risicoanalyse van de redelijke

mate van waarschijnlijkheid voor een verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan te worden blootgesteld aan vervolging, acht hij daarom “een individuele beoordeling” van het beschermingsverzoek noodzakelijk waarbij het “persoonlijk risico voor verzoeker om te worden beschouwd als verwesterd en om deze reden in Afghanistan te worden vervolgd, *in concreto* aannemelijk [moet] worden gemaakt”, hetgeen naar het oordeel van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet wordt aangetoond.

Waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enerzijds van oordeel is dat uit de landeninformatie niet blijkt dat het feit van terugkeer uit het Westen voor iedere Afghaan op zich reeds aanleiding zou geven tot vervolging, doch dat de individuele en concrete omstandigheden van de betrokkene moeten worden beoordeeld en hij anderzijds stelt dat beschermingsverzoeken van uit het Westen terugkerende Afghanen met de nodige voorzichtigheid moeten worden benaderd, vormt dit geen tegenstrijdigheid doch een verwijzing naar een voorzichtige houding bij de beoordeling. Verzoeker toont wat dat betreft geen tegenstrijdige motieven aan die elkaar zouden opheffen en tot een gebrek aan motivering zouden doen besluiten.

16. Het tweede onderdeel van het enige middel is ongegrond.

Derde middelonderdeel

17. Volgens verzoeker is de beoordeling van het begrip “sociale groep” in het bestreden arrest in strijd met het bepaalde in artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet.

18. Opdat sprake is van een “specifieke sociale groep” worden in de voormelde bepaling twee cumulatieve voorwaarden gesteld, als eerste dat “leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate

fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven" en als tweede dat "de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd".

19. Wat de eerste voorwaarde betreft, is in de voorliggende zaak enkel de vraag aan de orde of verzoeker behoort tot de leden van een groep "die een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven". Uit de vereiste van een "fundamenteel" karakter volgt dat, om te voldoen aan de voormelde eerste voorwaarde, het niet volstaat dat de betrokkenen het kenmerk delen dat zij zich in het Westen anders gedragen dan in Afghanistan doch er moet blijken dat de betrokkenen zich tijdens hun verblijf in het Westen daadwerkelijk zijn gaan vereenzelvigen met de westerse waarden en levensstijl zodat niet van hen kan worden geëist dat zij dit opgeven.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn arrest van 11 juni 2024 in de zaak C-646/21, *K.en L. tegen Nederland*, artikel 10.1, d), en 10.2 van richtlijn 2011/95, waarvan artikel 48/3, § 4, d), en § 5 de omzetting in het Belgische recht vormt, aldus uitgelegd dat, "al naargelang de omstandigheden in het land van herkomst, vrouwen uit dat land, minderjarige vrouwen daaronder begrepen, die als gemeenschappelijk kenmerk hebben dat zij zich tijdens hun verblijf in een lidstaat daadwerkelijk zijn gaan vereenzelvigen met de fundamentele waarde van gelijkheid tussen vrouwen en mannen, kunnen worden geacht te behoren 'tot een bepaalde sociale groep', wat een 'grond van vervolging' vormt die tot verlening van de vluchtelingenstatus kan leiden".

Bijgevolg is de beoordeling in het bestreden arrest dat "Afghanen met een westerse levensstijl […] het kenmerk [delen] dat zij zich in het Westen anders gedragen dan van hen wordt verwacht in Afghanistan", dat "deze groep zeer divers is, zowel wat betreft de achterliggende motieven en oorzaken van verwestering als de mate waarin en intensiteit waarmee verwestering deel is gaan uitmaken van de persoonlijkheid als de manier waarop de verwestering zich

manifesteert", op zich niet in strijd met artikel 48/3, § 4, d), van de vreemdelingenwet wat de daarin bepaalde voornoemde eerste voorwaarde betreft om tot een sociale groep te behoren.

Uit hetgeen volgt blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verzoekers individuele en concrete omstandigheden als verwesterd Afghaan en de perceptie ervan in Afghanistan heeft onderzocht en op grond daarvan besluit dat verzoeker geen gegronde vrees voor vervolging koestert. In het licht van die vaststelling kunnen de beoordeling in het bestreden arrest dat "verwesterde Afghanen" te divers zijn om een sociale groep te vormen en verzoekers kritiek dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen daarmee de inhoud van het begrip "sociale groep" zou hebben geschonden, niet leiden tot de cassatie van het bestreden arrest. De voorgehouden onwettigheid kan de strekking van het bestreden arrest immers niet hebben beïnvloed.

Wat de voorgehouden verwestering betreft, onderzoekt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in punt 3.3.4.5 van het bestreden arrest eerst op omstandige wijze de algemene situatie in Afghanistan waarbij hij besluit dat niet in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die uit Europa terugkeert een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen vermits niet elke Afghaan die uit Europa terugkeert zal worden beschouwd als verwesterd omwille van persoonlijk uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen. Daarom is volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een individuele beoordeling van het beschermingsverzoek noodzakelijk en moet een persoonlijk risico voor verzoeker om als verwesterd te worden beschouwd en om deze reden in Afghanistan te worden vervolgd, *in concreto* aannemelijk worden gemaakt. Of een Afghaan wordt beschouwd als verwesterd, is afhankelijk van individuele elementen die door verzoeker moeten worden aangereikt. Dit alles moet met de nodige voorzichtigheid worden beoordeeld. Concreet oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van verzoekers "individuele en concrete omstandigheden, in zoverre geloofwaardig, […] en afgewogen in het licht van de algemene landeninformatie

aldaar, zoals beschreven in objectieve bronnen", dat verzoeker "niet aannemelijk [maakt] dat hij bij een terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als iemand die de sociale normen niet respecteert en als zijnde '*besmet'* door de westerse waarden en dat hij in die zin een risico loopt om vervolgd te worden". Deze vaststellingen, waarbij wordt geoordeeld dat verzoeker in zijn concreet geval geen gegronde vrees voor daden van vervolging aannemelijk maakt bij een terugkeer naar het land van herkomst, volstaan op zich om de vluchtelingenstatus te weigeren op basis van artikel 48/3 van de vreemdelingenwet.

20. Uit de bovenstaande beoordeling volgt dat de wettigheid van de beoordeling in het bestreden arrest van de tweede voorwaarde voor het bestaan van een sociale groep, vermeld in punt 18 *supra*, evenmin moet worden onderzocht.

21. Het derde onderdeel van het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Vierde middelonderdeel

22. Verzoeker acht de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden omdat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest de richtlijnen van het EUAA bijtreedt maar vervolgens de parameters van het gebied van herkomst en de conservatieve omgeving volledig buiten beschouwing laat en onvoldoende ingaat op de parameters van verzoekers leeftijd en zijn verblijfsduur in het Westen.

23. Verzoeker heeft in zijn aanvullende nota voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwezen naar zijn gebied van herkomst (plattelandsgebied met vooral Pashtun-bevolking in de provincie N.) en een conservatieve omgeving (met sterke aanwezigheid van ISKP en daaraan verwante Salafisten). Hij heeft ook zijn verblijfsduur in het Westen (7 jaar in België) en zijn leeftijd aangehaald.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen overweegt in het bestreden arrest dat, zelfs wanneer rekening wordt gehouden met enkele regionale verschillen, “er in Afghanistan geen sprake [blijkt] van een uitzonderlijke situatie waar de mate van het willekeurig geweld in het gewapende conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar Afghanistan, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon”. Meer specifiek over de regio van herkomst van verzoeker, de provincie N., stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vast dat verzoeker geen concrete elementen/informatie bijbrengt die een ander licht kan werpen op de voorgaande analyse en dat de informatie waarnaar verzoeker in het verzoekschrift en in zijn aanvullende nota verwijst, dezelfde is als, of minstens in lijn ligt met, deze waarop de voormelde analyse van de veiligheidssituatie is gestoeld.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen gaat uitgebreid in op de activiteiten van de ISKP:

> “Het geweld dat actueel nog plaatsvindt, is voornamelijk doelgericht van aard, waarbij enerzijds sprake is van acties van de taliban tegen voornamelijk leden van de voormalige *Afghan National Defense and Security Forces* (ANSF) alsook tegen bijvoorbeeld ex-overheidsmedewerkers, journalisten en aanhangers van ISKP. Anderzijds wordt er gerapporteerd over een toenemend aantal confrontaties tussen de taliban en het *National Resistance Front* (NRF) in de eerste helft van 2022, voornamelijk in Panjshir en enkele noordelijke regio’s, en over aanslagen door ISKP, die voornamelijk gericht zijn tegen leden van de taliban en tegen sjiitische burgers.
> ISKP gebruikt in haar gerichte aanslagen tegen de taliban, vooral in landelijke regio’s, dezelfde tactieken die eerder werden gebruikt door de taliban, zoals bermbommen, magnetische bommen en *targeted killings*. Hoewel veel van deze acties en aanslagen gebeuren zonder rekening te houden met mogelijke *collateral damage* onder burgers, is het duidelijk dat gewone Afghaanse burgers niet het voornaamste doelwit zijn en de impact ervan op burgers beperkt is. Afghanistan werd sinds de machtsovername getroffen door enkele grote aanslagen die onder meer de sjiitische minderheid viseerden en werden opgeëist door ISKP. Bij vier grote zelfmoordaanslagen van ISKP, die gericht waren op de Hamid Karzai luchthaven, twee sjiitische moskeeën en een militair hospitaal, vielen in totaal 264 dodelijke slachtoffers en 533 gewonden, wat ongeveer 70% van het totaal aantal burgerslachtoffers in de periode tussen 15 augustus 2021 en

> 15 februari 2022 uitmaakte. Na een kalmere periode in het einde van 2021 en de eerste maanden van 2022 is er sinds april opnieuw sprake van een patroon van aanslagen van ISKP op voornamelijk sjiitische doelwitten in stedelijke gebieden. ISKP, dat een 4000-tal militanten zou tellen, is aanwezig in quasi heel Afghanistan, maar heeft een sterkere aanwezigheid in het oosten, het noorden en in Kabul. De aanwezigheid van ISKP in deze gebieden is echter niet van die aard dat er kan gesteld worden dat ze de controle hebben over het grondgebied. De taliban voerden raids uit op schuilplaatsen waar ISKP-leden zich bevinden en voerden hierbij arrestaties uit. De taliban voerden verder gerichte aanvallen en *targeted killings* uit op vermeende ISKP-leden. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze acties doelgericht van aard waren en slechts in beperkte mate burgerslachtoffers veroorzaakten."

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt aldus vast dat de ISKP zich niet in hoofdzaak tegen gewone Afghaanse burgers richt maar wel in conflict is met de taliban en zich hoofdzakelijk tegen sjiitische moslims richt, terwijl hij voordien heeft opgemerkt dat verzoeker een soennitisch moslim is.

Anders dan verzoeker voorhoudt, betrekt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dus wel degelijk de door verzoeker aangehaalde parameters van zijn regio van herkomst en de conservatieve omgeving in zijn beoordeling.

24. Met betrekking tot verzoekers leeftijd en de duur van zijn verblijf in het Westen, stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in punt 3.3.4.5 van het bestreden arrest vast dat verzoeker, met de loutere verwijzing naar algemene informatie en naar zijn verblijf van slechts zeven jaar in België, zijn beweerde verwestering of dat hij als zodanig kan worden beschouwd bij een terugkeer uit Europa geenszins concreet aannemelijk maakt. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vervolgt dat er niet kan worden afgeleid uit verzoekers verblijf in België dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als zijnde "besmet" door de westerse waarden en als iemand die de sociale normen niet respecteert en dat hij daarom in die zin een risico loopt om vervolgd te worden bij een terugkeer naar Afghanistan, te meer gezien verzoeker reeds meerderjarig was (minstens 24 jaar) ten tijde van zijn vertrek uit Afghanistan en

dus zijn vormende jaren in Afghanistan heeft gehad. Zodoende kan volgens het bestreden arrest niet worden aangenomen dat verzoeker totaal vervreemd zou zijn van de Afghaanse waarden en normen en zich deze niet meer eigen zou kunnen maken bij terugkeer. Op basis van het geheel van deze vaststellingen en een individuele analyse besluit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dan dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als iemand die de sociale normen niet respecteert en als zijnde "besmet" door de westerse waarden en dat hij in die zin een risico loopt om vervolgd te worden.

Verzoeker toont niet aan dat de motivering van het bestreden arrest wat zijn leeftijd en de duur van zijn verblijf in het Westen betreft, niet zou voldoen aan de jurisdictionele motiveringsplicht.

25. Waar verzoeker ook verwijst naar het leven onder het talibanbewind, overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat, nu er geen sprake is van groepsvervolging waarbij alle Afghaanse mannen het slachtoffer worden van vervolging of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing door de taliban, een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade *in concreto* moet worden aangetoond en dat het louter citeren uit algemene landeninformatie, zonder deze te betrekken op zijn persoonlijke situatie, niet volstaat. Verzoeker toont derhalve niet aan dat het bestreden arrest geen antwoord biedt op zijn vrees voor vervolging door het talibanregime.

Verzoeker voert nog aan dat de omstandigheden in Afghanistan zijn gewijzigd na de machtsovername door de taliban en dat hij vreest persoonlijk het slachtoffer te worden van vervolging omdat hij na een verblijf van meer dan acht jaar in Europa zal moeten terugkeren naar een land waar een repressief regime van kracht is dat hij nooit heeft gekend en waarmee hij geen enkele affiniteit heeft. Dit betoog betreft echter de beoordeling van de zaak zelf, die niet tot de bevoegdheid van de Raad van State als cassatierechter behoort.

26. Het vierde onderdeel van het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Vijfde middelonderdeel

27. Verzoeker acht artikel 48/4 van de vreemdelingenwet geschonden doordat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bijkomende voorwaarden zou toevoegen aan de voorwaarde dat de algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend wordt veroorzaakt door derden.

28. Verzoeker betwist niet de stelling in het bestreden arrest dat "[d]e kernvraag is of de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van derden, *in casu* de actoren vermeld in artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet, dan wel of deze situatie eerder het gevolg is van objectieve factoren, zoals ontoereikende voorzieningen door een gebrek aan overheidsmiddelen, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen.

Volgens verzoeker worden in het bestreden arrest echter ten onrechte de voorwaarden toegevoegd dat het om één enkele specifieke actor moet gaan, dat het doel van het handelen of het nalaten van die actor het verslechteren van de humanitaire situatie moet zijn en dat verzoeker moet aantonen persoonlijk te worden geviseerd of te behoren tot een groep van geviseerde personen.

29. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen oordeelt over de oorzaken en de omvang van de precaire socio-economische en humanitaire toestand in Afghanistan het volgende:

> "Na zorgvuldige lezing van alle objectieve landeninformatie die ter beschikking wordt gesteld door de commissarisgeneraal, kan niet blijken dat de algemene precaire socio-economische omstandigheden in Afghanistan

overwegend voortvloeien uit de opzettelijke gedragingen van een actor of verschillende actoren, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021.

Uit de beschikbare landeninformatie volgt dat er tal van factoren aan de basis liggen van de actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan, waaronder een reeds bestaande precaire economische situatie, milieuomstandigheden zoals natuurrampen en een terugkerende droogte die in combinatie met het gewapend conflict en aanhoudend geweld nefast is voor de voedselzekerheid, alsook de specifieke economische gevolgen van de machtsovername door de taliban, die door de internationale gemeenschap niet wordt erkend als een legitieme Afghaanse overheid.

Voor de machtsovername door de taliban was Afghanistan reeds sterk afhankelijk van buitenlandse hulp. Hiermee werd 75% van alle overheidsuitgaven gefinancierd doch dit leidde tot slechts zeer bescheiden verwezenlijkingen. Wijdverspreide corruptie had een negatieve impact op de economie alsook op investeringen in de privésector. Dit was één van de oorzaken waarom de privésector en privé-investeringen in Afghanistan onderontwikkeld bleven, naast het gewapend conflict, politieke instabiliteit, de druk op de economie als gevolg van de influx van terugkeerders, bureaucratische inefficiëntie en *brain drain*.

De machtsovername door de taliban heeft geleid tot een plotse (tijdelijke) onderbreking van deze internationale kapitaalinstroom en van financiële en economische hulp alsook tot een ernstige verstoring van het goederen- en dienstenverkeer, onder meer omwille van de tijdelijke sluitingen van de grenzen door Pakistan en Iran. De enige humanitaire hulp die bleef voortlopen, hoewel in beperkte mate, gebeurde grotendeels via NGO's en IGO's.

Sinds september 2021 is de Afghaanse economie, die zo afhankelijk is van buitenlandse hulp, in vrije val, wat heeft geleid tot een ineenstorting van de openbare dienstverlening en het Afghaanse bancaire systeem.

Deels omwille van reeds bestaande internationale sancties opgelegd door de Verenigde Naties en de Verenigde Staten ten aanzien van individuen die behoren tot de taliban, deels omwille van economische acties ondernomen door de internationale gemeenschap, werden de Afghaanse buitenlandse geldreserves na de machtsovername bevroren. De overdracht van middelen en hulp verschuldigd door de Wereldbank, het International Monetair Fonds en andere internationale donoren werd tevens nagenoeg onmiddellijk opgeschort. Voorts beslisten regeringen en internationale financiële instellingen om niet langer rechtstreeks zaken te doen met de Afghaanse Centrale Bank. Dit veroorzaakte een liquiditeitscrisis. Afghaanse banken beperkten vervolgens de mogelijkheid om geld over te schrijven of op te nemen. Dit verhinderde bedrijven om betalingen uit te voeren of te ontvangen, toegang te krijgen tot hun kapitaal of de salarissen van hun werknemers te betalen. Ook de uitbetaling van lonen aan ambtenaren werd hierdoor bemoeilijkt. Het zorgde tevens voor een terugval en disrupties in buitenlandse handel alsook importrestricties. Internationale organisaties of NGO's, werkzaam in ontwikkelingshulp, werden verhinderd om de salarissen van hun medewerkers te betalen. Huishoudens konden geen

buitenlandse geldoverdrachten meer ontvangen of toegang krijgen tot hun spaargeld. Overheidssectoren zoals onderwijs en gezondheidzorg konden niet meer naar behoren functioneren.
In november 2021 werd het gebruik van buitenlands geld in Afghanistan verboden door de *de facto* overheid en werd van de bevolking geëist om enkel Afghanis te gebruiken voor hun financiële transacties.
Wegens de moeilijkheden om fondsen naar en binnen Afghanistan over te maken, heeft het informele *hawala*-systeem voor geldovermakingen aan belang gewonnen. De beperking op het overmaken van geld naar en binnen Afghanistan is momenteel ook een van de belangrijkste belemmeringen voor internationale organisaties die in het land ontwikkelingshulp willen verlenen. Ook zij moeten steeds meer gebruik maken van het *hawala*-systeem. Het *hawala*-systeem heeft echter ook te lijden onder de financiële crisis in het land, omdat *hawala*-verstrekkers hun diensten niet meer kunnen aanbieden, of althans niet meer in dezelfde mate als voorheen, als gevolg van de algemene liquiditeitscrisis en de beperkingen in het banksysteem.
De ineenstorting van het bankwezen en het monetaire stelsel alsook het tekort aan cash leidden tot een devaluatie van de Afghaanse munt, een versnelde inflatie door hoge prijzen voor levensmiddelen, het verlies van bijna vijfhonderdduizend banen en een algemene inkrimping van de Afghaanse economie. Het bruto binnenlands product van Afghanistan kromp met ongeveer 20-30% nadat de taliban aan de macht kwamen.
Bovendien had en heeft de vlucht van gekwalificeerd personeel naar het buitenland en de gebrekkige toegang voor vrouwen tot de arbeidsmarkt een impact op de Afghaanse economie. Tevens zijn tal van privé-initiatieven, geleid door en gericht tot vrouwen, gedwongen stopgezet.
Tezelfdertijd lijdt Afghanistan momenteel onder de gevolgen van de ergste droogte in 27 jaar. Dit heeft geleid tot de slechtste oogst in 35 jaar en een tekort dat wordt geschat op maximaal 3 miljoen ton tarwe. Om tekorten in de oogst te compenseren was er reeds een beleid om landbouwproducten in te voeren, zoals tarwe, maar dit wordt in gevaar gebracht door de liquiditeitsproblemen van de *de facto* Afghaanse overheid. Daarbij kwam ook nog eens de impact van het conflict in Oekraïne op de wereldhandel, dat gevolgen had voor de voedselzekerheid in Afghanistan.
Resolutie 2651 werd in december 2021 aangenomen door de VN Veiligheidsraad, waardoor het sanctieregime werd aangepast en humanitaire bijstand, financiële transacties en de levering van goederen en diensten nodig voor deze bijstand werden vrijgesteld. In januari 2022 lanceerde de VN een oproep om 5 miljard dollar aan noodhulp. Eveneens in januari 2022 hebben de Verenigde Staten 308 miljoen dollar toegezegd. In februari 2022 verklaarde de regering van de Verenigde Staten dan weer van plan te zijn de helft van de 7 miljard dollar aan bevroren tegoeden in een hulpfonds te storten en de andere helft aan de families van de slachtoffers van de aanslagen van 11 september 2001 te geven. Ook in februari 2022 besloten de Verenigde Staten om de sancties die hadden geleid tot de ineenstorting van de Afghaanse economie sinds de overname door de taliban te versoepelen. In maart 2022 ontving de Afghaanse centrale bank zo'n 32 miljoen dollar in contante hulp van de Verenigde Staten.

Het voorgaande neemt niet weg dat humanitaire organisaties worden geconfronteerd met tal van moeilijkheden en belemmeringen om de noodzakelijke humanitaire hulp te bieden. Ze kennen ernstige operationele uitdagingen door onzekere geldstromen als gevolg van terughoudendheid bij banken en een overmatige naleving van de internationale sancties tegen de taliban uit vrees om overtredingen tegen de sancties te begaan. Ook bedrijven krijgen om deze reden te maken met ernstige beperkingen in hun operationele capaciteit.

In juni 2022 werden de provincies Paktia en Khost getroffen door een aardbeving waarbij meer dan duizend doden vielen en meer dan zesduizend gewonden. Daarop vroegen de taliban om internationale bijstand.

Hoewel het economische beleid van de taliban voorlopig nog onduidelijk is en de door de taliban aangestelde functionarissen ervaring missen in het bankwezen en financiële zaken, blijkt uit de beschikbare landeninformatie niet dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren.

Het is weliswaar zo dat de Verenigde Naties tussen 19 augustus en 31 december 2021 196 incidenten hebben gedocumenteerd die betrekking hadden op hun werkzaamheden, in de eerste plaats op hun personeel, waaronder 111 gevallen van intimidatie, 39 met criminaliteit verband houdende incidenten, 10 arrestaties en 30 incidenten waarbij gebouwen, kantoren en eigendommen van de Verenigde Naties werden geviseerd. Het totaal is een aanzienlijke stijging ten opzichte van de 34 incidenten die in dezelfde periode in 2020 werden geregistreerd. Terzelfdertijd hebben de agentschappen van de Verenigde Naties hun operaties in het hele land voortgezet, waarbij alle belangrijke en enkele minder belangrijke routes werden gecontroleerd en ontruimd voor gebruik (*UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary-General*, A/76/667 – S/2022/64, p. 5).

In september 2021 en in februari 2022 herhaalden de *de facto* overheden hun belofte om de veiligheid van humanitair personeel en hun bewegingsvrijheid te garanderen.

In maart 2022 gaf UNOCHA aan dat door de drastische afname van het willekeurig geweld veel

belemmeringen voor humanitair personeel wegvielen om te reizen naar moeilijk bereikbare gebieden in

vergelijking met daarvoor. UNOCHA gaf evenwel ook aan te worden geconfronteerd met interferenties

van lokale overheden in hun werkprocessen, bv. in de voedselbedeling. Er wordt gemeld dat in 57% van

de districten humanitair personeel te maken kreeg met geweld of bedreigingen. In de periode van 1 januari 2022 tot 30 april 2022 rapporteerde UNOCHA een totaal van 134 incidenten van geweld tegen humanitair personeel, goederen en gebouwen, waarvan 70 werden gepleegd door gewapende criminele groeperingen en 57 door de taliban en 3 door ISKP. In latere maanden zijn er nog meldingen geweest van zulke incidenten (EUAA, *Afghanistan: Targeting of individuals*, augustus 2022, p. 178).

> Hoewel deze incidenten van geweld tegen humanitair personeel zorgwekkend zijn en in het oog moeten worden gehouden, kan in deze stand van zaken niet worden gesteld dat humanitair personeel op een systematische wijze wordt geviseerd of op systematische wijze wordt verhinderd in het uitoefenen van zijn werkzaamheden.
> In maart 2022 noteerde de Wereldbank dat doorlopende humanitaire bijstand had bijgedragen tot een zekere economische stabilisatie, met een licht verbeterde wisselkoers, een meer stabiele inflatie en een lichte stijging in tewerkstelling alsook in lonen. Niettemin zou het minstens nog tot 2031 duren voordat het Afghaanse BNP terugkeert tot het niveau van 2020. Volgens de Wereldbank vereist dit onder meer het versoepelen van beperkingen in de financiële sector, een groeiend politiek vertrouwen in de talibanregering, toegenomen investeringen in de privésector, meer mogelijkheden voor vrouwen om deel te nemen aan de economie en een stabiele veiligheidssituatie.
> Na een zorgvuldige analyse van het geheel van de beschikbare landeninformatie in het rechtsplegingsdossier besluit de Raad dat de humanitaire situatie in Afghanistan werd veroorzaakt door een multidimensionale crisis waarvan niet kan worden vastgesteld dat een specifieke actor er overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk voor is. Dit is een standpunt dat tevens wordt gevolgd door andere rechtscolleges in de Europese Unie (zie bv. Oberverwaltungsgericht Hamburg, 23 februari 2022 – 1 Bf 282/20.A), minstens is de Raad geen andersluidende rechtspraak bekend.
> Uit bovenstaande vaststellingen blijkt immers dat de precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan het gevolg is van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en economische factoren, waarvan een aantal factoren reeds voor de machtsovername door de taliban in het land aanwezig waren. Daarnaast zijn er de economische gevolgen veroorzaakt door een combinatie van beslissingen genomen door buitenlandse regeringen en internationale instellingen, enerzijds, alsook door bepaalde beleidsbeslissingen van de taliban gepaard met hun falen om tegemoet te komen aan bepaalde eisen in ruil voor internationale bijstand, anderzijds. Ten slotte zijn er milieuomstandigheden zoals de aanhoudende ernstige droogte en andere natuurrampen die een aanzienlijke impact hebben. Er kan uit het geheel van de beschikbare landeninformatie dan ook niet worden afgeleid dat de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de taliban of enige andere actor, laat staan wordt veroorzaakt door het opzettelijk handelen of nalaten van de taliban of enige andere actor."

Waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitdrukkelijk aangeeft dat uit de beschikbare informatie niet kan worden afgeleid dat de voormelde toestand overwegend is te wijten "gedragingen van de taliban of enige andere actor", blijkt, anders dan verzoeker voorhoudt, dat het bestaan van één

enkele specifieke actor niet als voorwaarde wordt gesteld. Met de vaststelling in het bestreden arrest dat "uit de beschikbare landeninformatie niet [blijkt] dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren", stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het doen verslechteren van de humanitaire situatie niet als een afzonderlijke voorwaarde. Het gaat slechts om een vaststelling die samen met een aantal andere elementen leidt tot de conclusie dat de precaire toestand niet is te wijten "gedragingen van de taliban of enige andere actor".

Het middelonderdeel berust eveneens op een foute lezing van het arrest in de mate dat het aanvoert dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geen rekening heeft gehouden met gedragingen van de taliban of de buitenlandse regeringen en internationale instellingen die niet rechtstreeks de Afghaanse burgers treffen. Net door aan te geven dat er sprake is van "een multidimensionale crisis" benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat de precaire humanitaire situatie niet "overwegend" veroorzaakt is door een actor in de zin van artikel 48/5, § 1, van de vreemdelingenwet.

Verzoekers kritiek berust in de aangegeven mate op een onvolledige en foutieve lezing van het bestreden arrest en mist aldus feitelijke grondslag.

30. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet de onwettigheid aantoont van de beoordeling in het bestreden arrest dat de precaire toestand in Afghanistan niet overwegend is veroorzaakt door de taliban of door enige andere actor zodat verzoeker zich wat die precaire toestand betreft niet kan beroepen op artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet. Net omdat er geen sprake is van een actor, is de navolgende overweging in het bestreden arrest dat "[v]oorts […] niet [blijkt] dat verzoeker in deze context persoonlijk wordt geviseerd of dat hij behoort tot een groep van geviseerde personen" gericht tegen een motief waarvan de mogelijke onwettigheid de strekking van het bestreden arrest niet kan hebben beïnvloed. Dit geldt dus zowel voor de taliban als, wat de aan Afghanistan

opgelegde sancties betreft, voor de buitenlandse regeringen en internationale organisaties.

Ten overvloede kan erop worden gewezen dat uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 18 december 2014 in de zaak C 542/13, *M'Bodj tegen België*, ook blijkt dat dergelijke schade moet voortvloeien uit de gedragingen van derden. Het Hof stelt immers dat een onmenselijke of vernederende behandeling door het ontbreken van een adequate medische behandeling in het land van herkomst slechts kan worden ingeroepen voor zover de medische zorg opzettelijk wordt geweigerd. Overigens geeft verzoeker in het verzoekschrift tot cassatie zelf letterlijk aan dat hij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen had verwezen naar het arrest *M'Bodj* en dat daarin "wordt gesteld dat een precaire socio-economische/humanitaire situatie die overeenstemt met een onmenselijke of vernederende behandeling, slechts aanleiding kan geven tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus indien er sprake is van opzettelijk gedrag van een actor vermeld in artikel 48/5, §1 van de Vreemdelingenwet".

31. Het vijfde onderdeel van het enige middel is ongegrond.

32. Verzoeker laat op het einde van het middel nog gelden dat "geen nauwgezet en nauwkeurig onderzoek [is] gevoerd, gelet op het feit dat op de bronnenkritiek van verzoeker niet geantwoord werd, terwijl het om een verdedigbare grief gaat in de zin van artikel 3 EVRM, hetgeen een schending inhoudt van artikel 3 EVRM *juncto* 13 EVRM". Uit de beoordeling van het eerste middelonderdeel *supra*, blijkt reeds de ongegrondheid van deze kritiek, die door verzoeker niet nader wordt ontwikkeld wat de voormelde verdragsbepalingen betreft.

Conclusie

33. Het enige middel kan niet tot cassatie leiden.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op acht september tweeduizend vijfentwintig door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Francis Van Nuffel,	staatsraad,
Frédéric Vanneste,	staatsraad,

met bijstand van

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Bart Tettelin **Carlo Adams**